

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/45/2017
Identifikačné číslo spisu: 8410205830
Dátum vydania rozhodnutia: 31.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Pepelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8410205830.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Tatranská odpadová spoločnosť s.r.o., Žakovce, so sídlom Žakovce 189, 059 73 Žakovce, IČO: 36 450 332, právne zastúpený Barger Prekop s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Mostová 2, 811 02 Bratislava, IČO: 36 869 724, proti žalovanému: Obec Žakovce, so sídlom Žakovce, IČO: 326 771, právne zastúpený Mgr. Maroš Ježík, advokát, so sídlom Murgašova 86/1, 058 01 Poprad, o zaplatenie 143 185,34 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 2Cb/68/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1Cob/13/2015-303 z 21. decembra 2016, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie o d m i e t a .
- II. Žalovaný m á proti žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Kežmarok (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) svojím v poradí druhým rozsudkom č. k. 2Cb/68/2010-132 zo 7. mája 2014 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 143 185,34 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 27. augusta 2010 do zaplatenia (I. výrok), v časti 9 % úroku z omeškania ročne zo sumy vo výške 143 185,34 eur za deň 26. august 2010 zamietol (III. výrok) a zároveň žalovaného zaviazal na náhradu trov konania za zaplatené súdne poplatky vo výške 17 182 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 8 768,06 eur do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (II. výrok).

2. Vo svojom rozhodnutí súd prvej inštancie uviedol, že predmetom žaloby je nezloženie alikvotnej časti nákladov spojených s rekultiváciou starej časti skládky odpadov Úsvit Žakovce (ďalej aj „stará skládka odpadov“), ktorý záväzok vyplýva z čl. II. Dohody uzatvorenej medzi spoločnosťou LOBBE - Žakovce spol. s r.o. (právny predchodca žalobcu) a Obcou Žakovce (ďalej aj len „Obec“) zo dňa 3. decembra 1997 (ďalej len „Dohoda“) a ktorej výška bude vypočítaná v zmysle projektovej dokumentácie na rekultiváciu starej skládky odpadov. Dňa 31. decembra 1997 bolo podpísané vyhlásenie starostkou Obce (ďalej len „Vyhlásenie“), z ktorého vyplýva, že Obec zobrala na vedomie, že je povinná podieľať sa na nákladoch na rekultiváciu skládky odpadov, a to v pomere množstva odpadu uloženého na skládke odpadov v období od 2. januára 1997 do 31. decembra 1997, kedy bola prevádzkovateľom predmetnej

skládky, k množstvu odpadu, ktoré bude na túto skládku uložené za obdobie od podpisu zápisnice o odovzdaní a prevzatí skládky právnym predchodcom žalobcu, a to do uzavretia skládky alebo jej časti a začatia rekultivácie. Zároveň súčasťou vyhlásenia Obce je aj potvrdenie, že podľa účtovnej evidencie bolo za obdobie od 2. januára 1997 do 31. decembra 1997 na skládku odpadov uložených celkovo 29407,6 ton odpadu. Na základe uvedenej Dohody žalobca vyzval žalovaného dňa 5. augusta 2010 na úhradu časti nákladov na rekultiváciu zo dňa 16. decembra 2009, ktoré sú preukázateľne potrebné na vykonanie časti rekultivácie starej skládky podľa vypracovaného projektu oprávnenou projekčnou kanceláriou v celkovej výške 268 288,08 eur bez DPH. Spôsob úhrady podľa čl. III Dohody bude dohodnutý osobitnou dohodou oboch subjektov v čase realizácie rekultivácie skládky odpadov. Vo Vyhlásení, podpísanom vtedajšou starostkou F. R., sa Obec zaviazala, že na výzvu právneho predchodcu žalobcu, uhradí tejto spoločnosti pomernú časť nákladov preukázateľne potrebných na vykonanie rekultivácie tejto skládky alebo jej časti, v súlade s platnými predpismi. Takáto výzva bola obci riadne zaslaná v čase, keď reálne dochádza k rekultivácii, o čom svedčí aj v spise založené stavebné povolenie. K námietke premlčania súd prvej inštancie uviedol, že k premlčaniu nemohlo dôjsť skôr, ako došlo k výzve na úhradu časti nákladov, resp. ako začala technická príprava rekultivácie a žalobca bol schopný predložiť žalovanému preukázateľné náklady potrebné na rekultiváciu skládky. S námietkou neexistencie pečiatky Obce použitej na Dohode sa okresný súd vysporiadal s poukazom na to, že Dohoda bola podpísaná 10 rokov pred nástupom novej starostky do funkcie, kedy sa už skutočne táto pečiatka nemusela používať a mohla byť medzičasom zlikvidovaná inventarizačnou komisiou. Autenticnosť Dohody, vyhlásenia a ich obsahu, ako aj osôb na týchto listinách, bývalá starostka potvrdila. Skutočnosť, že Obec v súčasnosti neeviduje nejaké listiny (ani Dohodu, ani Vyhlásenie - pozn. dovolacieho súdu) alebo popiera pravosť pečiatky, nemôže byť na ťarchu žalobcu. Podieľať sa na rekultivácii, ako to uviedla aj bývalá starostka, bolo zákonnou povinnosťou Obce, keďže tá tam odpad vyvážala, bola v tom čase jej jediným prevádzkovateľom, brala zisky a tie sa následne používali na zveľaďovanie obce. Povinnosť podieľať sa na rekultivácii sa Obec nikdy nebránila a v jej účtovníctve sa za týmto účelom tvorili rezervy. Dohodnutý podiel Obce na rekultivácii v zmysle listiny „Tvorba zákonnej rezervy na rekultivácii skládky odpadov Úsvit“, podpísanej bývalou starostkou p. R., je 53,37 %. V zmysle projektu, ktorý vypracovala projekčná kancelária DEPONIA SYSTEM s.r.o. Bratislava, na základe rozpočtu potrebného na vykonanie časti rekultivácie, pripadá na žalovaného dohodnutý podiel 53,37 %, čiže 143 185,34 eur bez DPH, čo predstavuje žalovanú sumu. S poukazom na uvedené skutočnosti súd prvej inštancie uzavrel, že záväzkový vzťah medzi účastníkmi vznikol platne a nárok žalobcu z neho vyplývajúci z vyššie uvedených dôvodov premlčaný nie je. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi aj zákonný úrok z omeškania, a to odo dňa nasledujúceho po dni, kedy bola žalovanému doručená výzva na úhradu alikvotných nákladov na rekultiváciu, majúc za to, že výzva bola žalovanému doručená dňa 25. augusta 2010 a dňa nasledujúceho (26. augusta 2010) mohol žalovaný v zmysle platných dohôd plniť dobrovoľne, pričom do omeškania sa dostal až dňom nasledujúcim, teda dňom 27. augusta 2010. Preto okresný súd žalobu v nepatrnej časti, pokiaľ ide o uplatnené úroky z omeškania za deň 26. augusta 2010 zo žalovanej sumy, zamietol.

3. O odvolaní žalovaného proti uvedenému rozhodnutiu súdu prvej inštancie rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom č. k. 1Cob/13/2015-303 zo dňa 21. decembra 2016 a napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrh žalobcu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil platnosť Dohody, preto na odvolacom pojednávaní dňa 13. júla 2016 poučil účastníkov v súlade s § 382 C. s. p. o tom, že na vec sa vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní nebolo použité a je pre rozhodnutie vecí rozhodujúce. Preto vyzval strany, aby sa vyjadrili k možnému použitiu tohto ustanovenia, a to v nadväznosti na platnosť, resp. neplatnosť Dohody, lebo odvolací súd ju mienil právne posúdiť v zmysle § 12 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 606/1992 Zb. o nakladaní s odpadmi (ďalej len „Nariadenie“).

4. Odvolací súd v rámci svojho právneho posúdenia vychádzal z ustanovenia § 12 ods. 4 písm. a/, b/ Nariadenia, z ktorého vyplýva, že povinnosť rekultivovať skládku odpadov má predovšetkým jej prevádzkovateľ. Žalobca počas celého konania, podľa odvolacieho súdu, neunesol dôkazné bremeno v tom smere, že v čase od 1. januára 1997 do 31. decembra 1997 bol prevádzkovateľom skládky odpadov

v Obci Žakovce práve žalovaný. Naopak z rozhodnutia zo dňa 5. júna 1998 vydaného Okresným úradom v Kežmarku, odbor životného prostredia, oddelenie starostlivosti o životné prostredie a územné plánovanie č. j. OÚ ŽP 7501/98 vyplýva, že týmto rozhodnutím boli stanovené osobitné podmienky práve pre žalobcu na prevádzkovanie zariadenia na zneškodňovanie odpadov za osobitných podmienok, ktoré sa povoľuje od 10. júna 1998 do 31. augusta 1999 (ďalej aj „Súhlas“). Zároveň pod písm. B bola stanovená povinnosť predchodcovi žalobcu, ako prevádzkovateľovi skládky, zabezpečiť jej uzavretie a rekultiváciu v súlade s § 26 a § 27 Nariadenia, a to v súlade s rozhodnutím č. j. OÚ ŽP 14 255/97-Ke zo dňa 15. decembra 1997 (ďalej aj „Stavebné povolenie“), a to v termíne do 30. júna 2000. Postavenie žalobcu, ako prevádzkovateľa skládky, vyplýva aj z kolaudačného rozhodnutia č. j. OÚ ŽP 14 494/98-Ke zo dňa 12. októbra 1998, vydaného Okresným úradom v Kežmarku, odbor životného prostredia, oddelenie stavebného poriadku (ďalej aj „Kolaudačné rozhodnutie“), ktorým bolo povolené užívanie skládky predchodcovi žalobcu. Teda dôkazné bremeno, že v období r. 1997 bol prevádzkovateľom skládky žalovaný, žalobca neunesol. Naviac odvolací súd doplnil, že ak právny predpis upravuje verejnoprávne vzťahy (napr. Nariadenie), tieto nemôžu byť upravené inak, napr. Dohodou, ak povinnosti prevádzkovateľa skládky odpadov, pri uskutočňovaní jej rekultivácie, právny predpis stanovuje kogentne. Z toho istého dôvodu nemôže byť platná ani Dohoda o úhrade alikvotných nákladov spojených s rekultiváciou skládky odpadov, uzavretá medzi predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 3. decembra 1997. Odhliadnuc od uvedeného, aj keby takáto Dohoda bola platná, v tomto prípade by neboli splnené podmienky uvedené v jej čl. III, v ktorom sa uvádza, že spôsob úhrady alikvotných nákladov bude dohodnutý osobitnou dohodou oboch subjektov v čase realizácie rekultivácie uvedenej skládky odpadov. Takáto osobitná dohoda oboch subjektov zo strany žalobcu počas celého konania preukázaná nebola. Naviac, na platnosť Dohody nemá vplyv ani Vyhlásenie Obce v zastúpení bývalej starostky zo dňa 31. decembra 1997 o akceptácii povinnosti Obce podieľať sa na nákladoch na rekultiváciu v období od 2. januára 1997 do 31. decembra 1997. Zároveň v súvislosti s predmetným Vyhlásením odvolací súd dal do pozornosti aj tú skutočnosť, že toto je v rozpore s právnym predpisom, pretože takýto prejav (právny úkon starostky Obce) je v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí. Taktiež je v rozpore aj so zásadami Obce Žakovce pre hospodárenie s jej majetkom zo dňa 13. marca 1995 (ďalej aj „Zásad hospodárenia“). Predmetné vyhlásenie Obce zrealizované bývalou starostkou totiž nikdy nebolo schválené zastupiteľstvom obce, čo spôsobuje zároveň jeho absolútnu neplatnosť, a to, aj keby išlo o uznanie dlhu vo vzťahu k žalobcovi. Na základe uvedeného odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietol.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dňa 15. mája 2017 dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., a to na základe toho, že rozhodnutie záviselo od vyriešenia týchto právnych otázok: 1/ Je postavenie „prevádzkovateľa“ na účely § 12 ods. 4 písm. a/, b/ Nariadenia a následne na účely platnosti Dohody podmienené existenciou osobitného správneho rozhodnutia vydaného na prevádzkovanie zariadenia na zneškodňovanie odpadu (skládky)?; 2/ Je možné považovať Obec, ktorá nesporne fakticky prevádzkovala starú skládku odpadov v období od 1. januára 1997 do 31. decembra 1997, na účely § 12 ods. 4 písm. a/ , b/ Nariadenia a následne na účely platnosti Dohody za prevádzkovateľa?; 3/ Odporuje Dohoda § 12 ods. 4 písm. a/ , b/ Nariadenia?; 4/ Ak je odpoveď na otázku (3) kladná, zakladá takýto rozpor Dohody s Nariadením neplatnosť Dohody?; 5/ Aké následky predstavuje nedohodnutie si spôsobu úhrady nákladov v zmysle čl. III Dohody?; 6/ Podliehalo Vyhlásenie schváleniu obecným zastupiteľstvom Obce v zmysle § 9 ods. 2 Zákona o majetku obcí?; 7/ Ak je odpoveď na otázku (6) vyššie kladná, zakladá takýto rozpor Vyhlásenia so Zákom o majetku obcí neplatnosť Vyhlásenia?; 8/ Odporuje Vyhlásenie Zásadám hospodárenia?; 9/ Ak je odpoveď na otázku (8) kladná, aké sú následky takéhoto rozporu Vyhlásenia so Zásadami hospodárenia? Tieto právne otázky v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako dovolacieho súdu, zatiaľ neboli vyriešené, preto je dovolanie, podľa názoru dovolateľa, prípustné.

6. Dovolateľ ďalej vo svojom dovolaní podrobnejšie rozviedol, že Obec bola v roku 1997 na účely Nariadenia prevádzkovateľom starej skládky odpadov, pretože: a) vtedajší zákon o odpadoch ani Nariadenie nepodmieňovali postavenie prevádzkovateľa existenciou osobitného správneho rozhodnutia a b) ak Súhlas a Kolaudačné rozhodnutie uložili v roku 1998 žalobcovi, ako prevádzkovateľovi starej skládky odpadov, povinnosti vyplývajúce zo Stavebného povolenia udeleného v roku 1997 Obci,

nositeľom týchto povinností musela byť v roku 1997, ako prevádzkovateľ starej skládky odpadov, Obec. Nesprávne právne posúdenie vidí v nesprávnej interpretácii Nariadenia v spojení so zákonom o odpadoch odvolacím súdom a vo vyvodení nesprávnych právnych záverov zo správnych skutkových záverov týkajúcich sa Súhlasu a Kolaudačného rozhodnutia. Takýmto nesprávnym záverom má byť podľa dovolateľa tvrdenie, že prevádzkovateľom starej skládky odpadov nie je subjekt, ktorý ju fakticky prevádzkuje, ale subjekt, ktorý disponuje príslušným súhlasom správneho orgánu na túto činnosť. Podľa dovolateľa, naopak, ani vtedajší zákon o odpadoch, ani Nariadenie nepodmieňovali postavenie prevádzkovateľa vydaním súhlasu podľa § 4 ods. 1 písm. a/ alebo rozhodnutia podľa § 15 ods. 1 písm. b/ zákona o odpadoch. Takýto súhlas alebo rozhodnutie nemajú podľa dovolateľa konštitutívne účinky vo vzťahu k nadobudnutiu postavenia prevádzkovateľa zariadenia na zneškodňovanie odpadov. Prevádzkovanie skládky odpadov bolo v zmysle vtedajšieho zákona o odpadoch faktickou činnosťou a na osobu, ktorá túto činnosť vykonávala, sa vzťahovali všetky povinnosti prevádzkovateľa bez ohľadu na to, či disponovala súhlasom alebo rozhodnutím na prevádzkovanie skládky odpadov. Rovnako takéhoto prevádzkovateľa bolo možné sankcionovať pre porušenie povinností, ktoré prevádzkovateľovi vyplývali z príslušných právnych predpisov. Účelom súhlasu, resp. rozhodnutia bolo podľa dôvodovej správy iba vytváranie predpokladov pre kontrolovateľný priebeh nakladania s odpadmi. Absencia konkrétneho správneho rozhodnutia vydaného výslovne v prospech Obce preto nevylučuje, že Obec v období od 01. januára 1997 do 31. decembra 1997 bola prevádzkovateľom starej skládky odpadov na účely Nariadenia. Zároveň krajský súd správne konštatoval, že v zmysle Súhlasu a Kolaudačného rozhodnutia bol od roku 1998 prevádzkovateľom starej skládky žalobca, avšak z týchto skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery, že Obec údajne na účely Nariadenia nebola prevádzkovateľom starej skládky odpadov v období od 1. januára 1997 do 31. decembra 1997. Súhlas a Kolaudačné rozhodnutie však odkazujú na stavebné povolenie, ktoré podľa dovolateľa, bolo vydané Obci a týkalo sa aj rekultivácie starej skládky odpadov. Ak teda krajský súd konštatoval, že žalobcovi v roku 1998 vyplývali, ako prevádzkovateľovi starej skládky odpadov, povinnosti súvisiace s Nariadením zo stavebného povolenia, znamená to, že v čase vydania stavebného povolenia musela byť nositeľom týchto povinností, ako prevádzkovateľ starej skládky odpadov, Obec. Právny záver krajského súdu, v zmysle ktorého Obec údajne na účely Nariadenia nebola v roku 1997 prevádzkovateľom starej skládky odpadov je preto nesprávny.

7. Krajský súd tiež vec nesprávne právne posúdil, keď skonštatoval, že Dohoda odporovala Nariadeniu a preto je neplatná. Obec uzavrela Dohodu ako prevádzkovateľ starej skládky odpadov a zaviazala sa ňou zabezpečiť opatrenia na odstraňovanie negatívnych následkov tak, že bude finančne prispievať alikvotnou čiastkou žalobcovi na rekultiváciu starej skládky odpadov. Dohoda takto nielenže neodporovala Nariadeniu, ale naopak predstavovala plnenie povinnosti, ktorá Obci, ako prevádzkovateľovi starej skládky odpadov, vyplývala v období uzatvorenia Dohody z ustanovenia § 12 Nariadenia a preto nemohla byť neplatná. Tento záver krajského súdu je preto nesprávny.

8. Odvolací súd mal tiež nesprávne interpretovať zákon o majetku obcí, resp. z Dohody, Vyhlásenia a Zásad hospodárenia Obce mal vyvodit' nesprávne právne závery, keď považoval za problematické, že zmluvné strany v rozpore s čl. III Dohody neuzavreli osobitnú dohodu o spôsobe úhrady plnenia alikvotnej časti nákladov a keď vyhlásenie malo údajne odporovať § 9 ods. 2 zákona o majetku obcí a Zásadám hospodárenia, pretože nebolo schválené zastupiteľstvom obce. Podľa dovolateľa Vyhlásenie možno kvalifikovať ako zvolenie spôsobu splnenia záväzku. Na takýto úkon, ktorý nevedie k vzniku samotného záväzku, ale týka sa len určenia spôsobu splnenia už existujúceho záväzku, sa pritom nevyžaduje schválenie obecného zastupiteľstva Obce. Obec vo Vyhlásení uviedla, že zaplatí alikvotnú časť nákladov spojených s rekultiváciou starej skládky odpadov na výzvu žalobcu, Obec takto zvolila spôsob plnenia úhrady a žalobca tento spôsob akceptoval. Zároveň schváleniu obecným zastupiteľstvom Obce nepodlieha ani samotná Dohoda, pretože ňou došlo len k realizácii povinnosti Obce stanovenej právnym predpisom (Nariadením). Uzatvorenie Dohody smerujúcej k plneniu „zákonnej“, t. j. verejnoprávnej povinnosti preto nemôže spadať pod nakladanie s majetkovými právami Obce, ktoré v zmysle § 9 ods. 2 zákona o majetku obcí, resp. Zásad hospodárenia podlieha schváleniu obecného zastupiteľstva Obce. Právny záver krajského súdu, v zmysle ktorého Vyhlásenie (a prípadne aj Dohoda) neboli schválené obecným zastupiteľstvom Obce, čo malo viesť k ich neplatnosti, resp. zmluvné strany

sa nedohodli na spôsobe splnenia záväzku, je preto nesprávny. Vzhľadom k uvedenému dovolateľ navrhoval, aby dovolací súd zmenil alebo zrušil rozsudok krajského súdu.

9. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že odvolací súd použil na výklad zisteného skutkového stavu správny právny predpis, tento aj správne právne vyložil, čomu korešponduje aj jeho rozhodnutie. Z toho dôvodu považoval podané dovolanie za nedôvodné a navrhoval, aby ho dovolací súd zamietol.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací [podľa § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok je potrebné odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C. s. p.) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

11. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Prípustnosť dovolania bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení C. s. p.. Aj po zmene právnej úpravy dovolacieho konania, ktorú priniesol C. s. p. v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012).

12. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/209/2015, 3Cdo/36/2016, 5Cdo/264/2014, 1Cdo/334/2013).

13. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno ani po 1. júli 2016 interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3Cdo/208/2014).

14. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

15. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

16. Žalobca vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. Podľa tohto

ustanovenia je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

17. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 C. s. p. pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p. môže byť pritom len otázka právna (teda v žiadnom prípade nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine a pod.), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

18. Právnu úpravou dovolania v C. s. p. sa sleduje nielen náprava nesprávností v individuálnom spore dovolateľa, ale tiež dosiahnutie cieľov významných z hľadiska celkového rozhodovania všeobecných súdov Slovenskej republiky. Ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. sa takto sleduje zámer minimalizovať nežiaduce odklony rozhodnutí odvolacích súdov od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a tým prispieť k ich jednotnému rozhodovaniu. Účelom § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. je dosiahnuť vyriešenie dosiaľ ešte nevyriešenej právnej otázky (a „zaplnením bielych miest doterajšieho rozhodovania dovolacieho súdu prispieť k vytvoreniu jeho ustálenej rozhodovacej praxe“). Ustanovenie § 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p. má za cieľ dosiahnutie jednoty v rozhodovaní dovolacích senátov (pozri uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/216/2017).

19. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

20. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

21. Otázkou relevantnou v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej sa ani nemohla vytvoriť a ustáliť rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ podať svoje vysvetlenie, ako mala byť táto otázka správne riešená (viď napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/216/2017). Zároveň je potrebné zdôrazniť, že sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. v spojení s § 432 ods. 2 C. s. p.

22. Z uvedeného vyplýva rozsah i obsah dôvodov, ktoré by mal dovolateľ uplatniť. Nesprávne právne posúdenie pritom môže byť dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok napadnutého rozhodnutia. Ak bude dovolateľ tvrdiť, že súdy z vykonaného dokazovania nezistili správne skutkový stav a nesprávne vec preto právne posúdili, a to vo vzťahu k riešeniu niektorej právnej otázky, nepôjde o dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci, ale o napadnutie rozhodnutia odvolacieho súdu pre nedostatočné zistenie skutkového stavu. Predložením vlastnej verzie skutkového stavu, ktorý považoval za dôležitý pre rozhodnutie, dovolateľ nesmeruje proti právnemu posúdeniu veci, ale proti skutkovým zisteniam (viď Števec M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol.,

Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 1409).

23. Uvedené kritériá pre prípustnosť dovolania z dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 v spojení s ust. § 432 ods. 1 a 2 C. s. p. dovolanie podané žalobcom nespĺňa.

24. V prvom rade dovolací súd uvádza, že sa zaoberal len otázkami vymedzenými v súlade s ustanovením § 432 ods. 2 C. s. p., teda takými, v rámci ktorých dovolateľ uviedol právne posúdenie, ktoré považoval za nesprávne a zároveň uviedol v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia a nevenoval sa otázkam, ktoré neboli vymedzené zákonom stanoveným spôsobom. Takto vymedzené otázky následne podrobil prieskumu, či majú charakter otázok právnych alebo skutkových. S poukazom na uvedený obsah dovolania však dovolací súd musí konštatovať, že dovolateľ si zamieňa právne posúdenie so skutkovým vyhodnotením a posúdením veci.

25. Dovolací súd si uvedomuje, že rozlíšenie skutkovej a právnej otázky nemusí byť vždy jednoznačné, preto pri jej formulácii dovolateľom je potrebné mať na zreteli, že na to, aby dovolanie nebolo koncipované ako ďalší riadny opravný prostriedok (a teda aby bolo možné podrobiť rozhodnutie odvolacieho súdu meritórnemu dovolaciemu prieskumu), musí dovolateľ právnu otázku (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 C. s. p., no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje alebo neexistuje ustálená/ rozdielna rozhodovacia prax odvolacieho súdu. Pokiaľ je teda dovolacia otázka formulovaná spôsobom, či konkrétna Dohoda medzi stranami sporu odporuje konkrétnemu ustanoveniu právneho predpisu, je zrejmé, že takáto otázka nie je otázkou právnou, ale skutkovou. Tento záver vyplýva aj zo skutočnosti, že posúdenie konkrétnej Dohody môže byť predmetom len konkrétneho konania, z čoho vyplýva, že takáto otázka vo všeobecnosti nemôže byť predmetom skoršej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Zároveň je potrebné povedať, že samotný výklad Dohody, či Výhlásenia a v nich dojednaných pojmov, ako aj naplnenie predpokladov ich existencie, či posúdenie povahy týchto úkonov, predstavuje zisťovanie obsahu Dohody a Výhlásenia, ako súčasť skutkového stavu veci. To, že sa odvolací súd nestotožnil s výkladom a názorom žalobcu o tom, kto na základe vykonaných dôkazov a zisteného skutkového stavu bol prevádzkovateľom starej skládky odpadov a či v nadväznosti na uvedené je alebo nie je Dohoda v súlade s Nariadením, rovnako ako zodpovedanie otázky, či Výhlásenie predstavuje alebo nepredstavuje voľbu splnenia záväzku, ktorý úkon podlieha alebo nepodlieha schváleniu obecným zastupiteľstvom Obce a odporuje alebo neodporuje Zasadám hospodárenia Obce, nepredstavuje nesprávne právne posúdenie veci z hľadiska dôvodov prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ v spojení s ust. § 432 ods. 1 a 2 C. s. p., keďže sa jedná o otázky skutkové (k otázke diferenciácie medzi skutkovým a právnym posúdením veci obdobne uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Obdo/47/2017 a 5Obdo/22/2017). Za relevantné vymedzenie dovolacieho dôvodu v súlade s ustanovením § 432 ods. 2 C. s. p. nemožno považovať argumenty žalobcu v dovolaní, z ktorých je zrejmá v zásade len jeho nespokojnosť s vyvodením iných skutkových zistení a záverov, než ním predkladaných počas konania.

26. Dovolací súd so zreteľom na ustanovenie § 442 C. s. p. nemôže pri posudzovaní prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. hodnotiť správnosť skutkových zistení odvolacieho súdu alebo spôsob vykonávania jednotlivých dôkazov alebo výsledok ich hodnotenia premietajúci sa do skutkových zistení odvolacieho súdu.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené, dospel dovolací súd k záveru, že v podmienkach danej veci k naplneniu tvrdeného dôvodu prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. nedošlo. Preto najvyšší súd dovolanie žalobcu odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p.

28. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C. s. p.).

29. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.